

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

St. Mioduszewski

Śladami mennonitów na Żuławach

Malborg, w czerwcu

Z Gdańska droga na Tczew i Malborg prowadzi...

Pomiędzy tymi pasmami wody ciągnie się...

Podobieństwo krajobrazu Żuław z tym krajem...

ODWIECNA WALKA

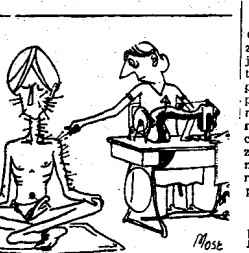
Alle nie tylko krajobrazem kojarzą się nam Żuławy...

Kiedys obie te rzeki łączyły się z sobą i tworzyły szerokie rozlewiska i mokradła...

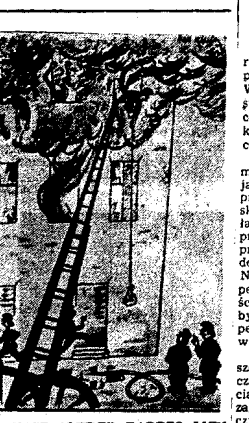
PIONIERZY ŻUŁAW - MENNONICI

Któż był owym człowiekiem, który po raz pierwszy...

Tymczasem liczne ślady archiwalne oraz źródła historyczne...

! FAKIR MOZE BYC PRZYDATNY

NASZ ALFRED BARDZO LUBI RYBY

Gdy w delcie Wisły osiedli holenderscy sekiarze

do ponownego rozkwitu gospodarki rolnej

Wydłubnym znowu i badaczem roli mennonitów w Polsce jest...

KOMUNA CHRZEŚCIJAŃSKA MENNONA

Mennonici, podobnie jak wieki inne wyznań, wyprowadzają swój...

O ile jednak anabaptyści postawiali się do realizowania...

Chłonkowie jego sekty twórczyli enoteryczne i ekskluzywne...

W CIENIU KORONY POLSKIEJ

Przyszył na pustę, biolatnie nieużytki i zamienili je...

tomkom przykład niezwykle dzielności, pilności i kosztów...

Do dziś w okolicach, gdzie przebywała mennonitowa...

PRZESŁADOWANIA L. „LAPANKI“

Gdy Polska osłabła a zrodził się groźny militarizm pruski...

Drzewo holenderskiej chaty rybników Szlachetnego...

mennonitów zaczęła się gwałtownie zmieniać na gorsze...

W petycjach do Fryderyka powołują się na niedyplomatycznie...

Po blisko 300 latach pobytu na gósczynej ziemi polskiej...

ZABYTKI MENNONICKE NA ŻUŁAWACH

Nie dojeżdżając do Malborka, strącamy bocznią drogą...

Udrzań nas tu przede wszystkim charakterystyczna forma domów...

Bohaterstwo uczonych leningradzkich

uratowało światową kolekcję kultur roślinnych

Okazało się, że nawet pszenica nie była dotychczas dotętecznie zbadana...

Aż do roku 1917 znano tylko 5 odmian pszenicy...

Dwie trzecie odmian jednej z najstarszych kultur...

W Kordylerach, Meksyku, Peru i Chile botanicy...

Tak wzrastała, że ograniczono się do dwóch typów...

Jakże uratowano i zachowano te kolekcje, dwadzieścia tysięcy kilogramów...

ZBOŻA - PODSTAWOWA CZĘŚĆ KOLEKCYI

Przebadano mapę roślinności ZSRR...

Najważniejszą jednak, podstawową częścią kolekcji...

Nasiona tej kolekcji są wysiewane na Ukrainie...

Człowiekiem, który zapewne najwięcej na świecie wie...

o pszenicy, jest z pewnością ten kolekcjoner...

Zostały już napisane i będą jeszcze napisane...

„camarad” pochodzi od krymicki. Najbardziej...

Wiele dotychczas gatunków pszenicy...

zawdzięcza swoje istnienie leningradzkiej W. „Laodze” i „Onedze”...

W OBŁĘCZNIACH MIĘSIE

Wielu dotychczas gatunków pszenicy zawdzięcza...

Byłoby to wielki czyn. Historia jego do niedawna...

W sierpniu 1941 roku hitlerowcy przecięli wszystkie...

Jedną z pierwszych ofiar blokady hitlerowskiej...

now, specjalista hodowli ryżu. Zmarł z głodu...

W dziale kultur roślinnych pracował młodszy asystent...

Bomba zapadła dom, gdzie mieszkał starszy asystent...

Obłamek pocisku zabił profesora Eugeniusza...

TRASA LODOWA PRZEZ ŁODOGĘ

Dwuskapeczny Instytut wyznaczono na połowę...

Po drodze zmarło w transporcie kilka osób...

Drugi transport wyruszył 2 lutego. Samolotami i...

Większa jednak część kolekcji nadal pozostała w obłączeni...

Ostra zima 1941-42 długo nie ustępowała...

Ludzie o szarych twarzach i spuchniętych...

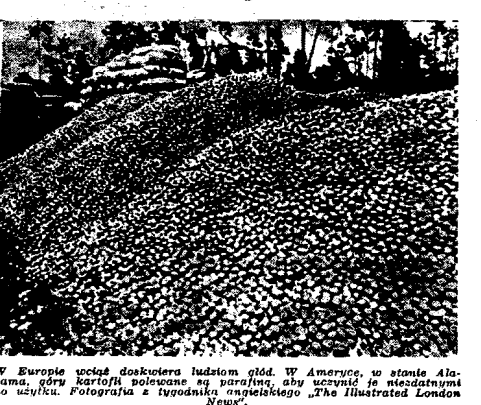
Ludzie zwyciężyli. Bezcenna dla światowej nauki...

— TERAZ NA PRAWO!

— OCH, ZAPOMNIAŁAM CIĘ UPRAZDZIC!...

— POPATRZ, JAK SIĘ NASZ CEAROWNIK ZEUPROWIZOWAŁ!

Niszczą żywność...

W Europie wciąż doskwiera ludstwu głód. W Ameryce...

LEKARZ RADZI

o kamieniach moczowych

Nerki wydzielają z moczem wiele różnych...

Nie u wszystkich ludzi przemiana materii przebiega jednakowo...

Stężenie moczku jest znacznie wyższe od stężenia...

Póki kamienie moczowe znajdują się w miednicy...

Przekrój moczowodu jest bardzo mały, jest to rurka...

Opowiednikiem tego jest napad niecierpności...

Leczenie kamicy nerkowej polega na rozpuszczeniu...

Kamienie, znajdujące się w pęcherzu moczowym...

Przy napadzie kamicy nerkowej...

— OCH, ZAPOMNIAŁAM CIĘ UPRAZDZIC!...

— POPATRZ, JAK SIĘ NASZ CEAROWNIK ZEUPROWIZOWAŁ!

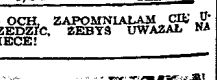
UWAGA NA KIERUNKU!

— TERAZ NA PRAWO!

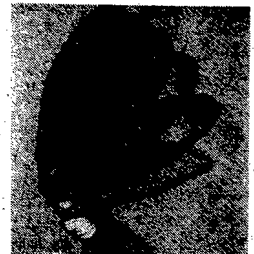

— OCH, ZAPOMNIAŁAM CIĘ UPRAZDZIC!...

— POPATRZ, JAK SIĘ NASZ CEAROWNIK ZEUPROWIZOWAŁ!

MAJOWY ŻUK

Roški żuki działają jak anteny, a wrog... (in microscopic) jak pęk bananów.

Żny najwszystkim chrząszcza, żuk majowy, posiada parę różków (macek), z których naprawdę może być dumny.

Każdy z nich zakończony jest siedmioma błoniastymi platkami, które składają się jak wachlarz. Obszar żuki chrząszcza samca ma ponad 50.000 komórek czuciowych, u samicy - tylko 8.300.

Przyrównać jednak organ ten do naszego ludzkiego nosa, byłoby obrażą dla różków chrząszcza jest on na pewno w stanie chwycić tak delikatne i tak słabe pod względem nasilenia zapachy, jakie dla nas prosto nie istnieją.

Przenośny grzejnik gazowy

Nowy, wygodny i tani... Główny wyznacznik... Młodzi siłą w każdej sytuacji.

Samolotu ratują było

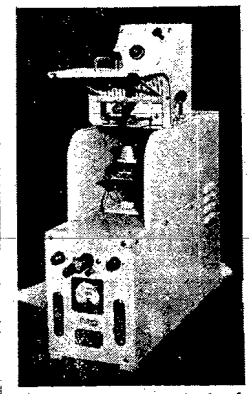
Obrzynie stada była Uzbekistanu pasą się zwykle na pastwiskach Kara-Kumy. W końcu marca nieoczeki-

wanie spadł tam duży śnieg, który grubą warstwą przykrył pastwiska i odciały było ożywnie.

Rząd Uzbekistanu postanowił zapora trzyć było w paszę drogą lotniczą. Mimo tych warunków atmosferycznych eskadra 15 samolotów dostarczyła na pustynię potrzebną ilość pa-

Maszyna która waży wilgoć

W maszynie ta jest waga, zawieszona wewnątrz elektrycznego pleyka. Po daje ona procent wilgotności już pod czasu suszenia materiałów. Gdy wskazuje na tarczy przesłanianie się porażka, oznacza to, że materiał stracił całą zawartość wilgoci.

Waga, zawieszona w tym pleyku elektrycznym, określa dokładnie procent wilgoci w materiałach.

Mikroskop elektronowy

Wapominalimysy parę tygodni temu o kontencie kontroli produktów i o sposobie wykonywania jej w Stanach Zjednoczonych. Obecnie dowiadujemy, że laboratoria tamtejszego urzędu Administracji Żywności otrzymały znakomite narzędzie do tych badań w postaci mikroskopu elektronowego.

Ten nowy wynalazony przyrządek przekracza znacznie wszystkie dotychczasowe możliwości widzenia drobnych cząstek. Dość powiedzieć, że mógłby zwymię mikroskopy osiągają powiększenie 2.000 krotnie, to mikroskop elektronowy powiększa 200.000 krotnie, czyli 100 razy więcej niż normalny mikroskop.

To wielokrotne powiększenie pozwala badać z większą precyzją strukturę materii żywnościowej, dostrzec wszelkie niedociągłości, a nawet badać budowę najmniejszych komórek materii. Przed oczyma badaczy dotychczas nie było, dotychczas niedostępny

KUCHNIA RACJONALNA

Dieta przy niedokrwistości (anemii)

Dieta przy niedokrwistości złośliwej musi określić lekarz, zależnie od stanu danego pacjenta. Przy stosowaniu surowej wątroby należy: 1) podawać ją w różnorodnej formie...

klarowne o smaku kwaśnym i orzechowym. Przy daniach mięsnych, mających szczególne znaczenie w niedokrwistości, uwzględnić musimy: 1) używanie przypraw, podniecających wydzielanie soków żołądkowych...

MODA PRAKTYCZNA

Modne fasony fartuchów

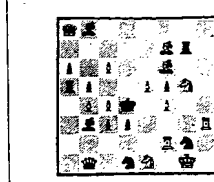
Modne fartuchy.

Łeżarka, robotnica, urzędniczka, czy polowca, przed rozpoczęciem działalności swojej pracy zawodowej, musi się zadbać o wykonanie obowiązkowej codziennej, dodatkowej pracy. Może sprzątać, mieszać, gotować, malować, czy pielęgnować różnymi Mittal-Puchatka z pięknej książki dla dzieci Milla.

(szczególnie o tym generalnym, w soboty), warto przypomnieć: 1) Kurz jest wrogiem włosów, odbierając im połysk i zaniesząc skórę głowę. W czasie sprzątkowania należy gwałtownie wytrzeć ją. 2) Kurz jest także wrogiem cery. Przed sprzątkiem należy twarz umyć i zastąpić ją kremem (dokładnie ją zastępuje zwykła oliwa).

SZACHY

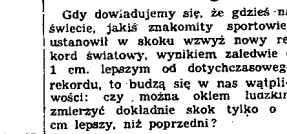
sz. M. WRÓBEL II nagr. Berner Tagwacht 1947

Mał w 1. posunięciu. ROZWIĄZANIA ZADAŃ. Nr 36 (Czarny) 1) S66, grz 2) S44, 1) ... Gd4, 2) He1+ 1) ... S12, 2) S64+ ... 3) Bielecne ochrony czarnych i białe, motywowane przystąpieniem biało-czarne.

»Magiczne oko« mechanicznego sędziego nie zna omyłek

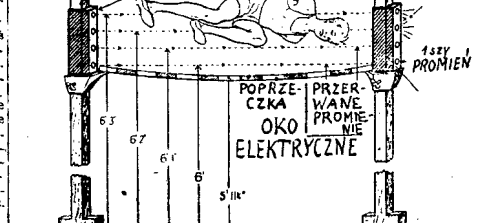
Gdy dowiadujemy się, że gdzieś na świecie, jakiś znakomity sportowiec i zwycięzca, wyniklem zaledwie o 1 cm, lepszym od dotychczasowego rekordistu, to budzą się w nas wątpliwości: czy można okiem ludzkim zmierzyć dokładnie skutek tylko o 1 cm lepszy, niż poprzedni?

Przykładem jest skokiem wzwyż nie jest osobolnoży. Wiemy, że rejestracja rekordów sportowych nie jest idelnie selsa. Na dokładności oka najlepszych sędziów w dziedzinie sportu nie można w 100 proc. polegać.

Przećka? Może tylko o pół cm, a może o 2, albo o 5 cm? Tego zadaniem sędzia sportowy zauważać i stwierdzić nie może i dlatego niewątpliwie niedelny taki rekord zastępuje automatycznie i poszedł na marne.

Żu przed wybuchem drugiej wojny światowej pewien inspektor wychowania fizycznego do spółki z profesorem kolegium w Fitchburg (Stan Massachusetts U. S. A.) opatentowali aparat fotoelektryczny do mierzenia skoków wzwyż.

Tak pracuje przy sędziowaniu skoku wzwyż „oko magiczne”.

Sekret poskramiaczy węzów w papce roślin afrykańskich

Centralna Afryka, podobnie jak inne kraje tropikalne, dostarcza dżdżownic, potrzebnych w laboratoriach, produkujących antybiotyki nowa sera, stosowane w razie jadowitych ukąszeń.

Jeden z znanych naturalistów frankuskieh, dr Chevalier, był obecny przy takich łowach. Zauważył, że poskramiacze nacierała całe swe ciało - do brzojsi przezłeczł całe ciało gąbką lub sortką rekawicą, zmoczoną w wodzie z octem. Potem - bibułkową serwetką zebrał tiluszek z twarży, przemył ją wodą różaną Wiosy wazyczożawkę. Zmyc mydło spod paznokci.

Redaktor K. MUSZAŁOWNA

SIŁAMIEM NAFTY

„Kibice odeszli — wiertacze pozostali”

(Od naszego specjalnego wystannika)

Jaślo, w maju.

Długo hitlerowski Kralinaup... Gdz Genz wydal wyrok smierci na... Kibice odeszli, wiertacze pozostali...

Gdy zwycięzka pieśń potężnych „Katiuz” uderzyła... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

ków wymagało dużo sił i energii. Ale kibice nie ma już w Jaślu... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Zalky druty kolezasta. Tam gdzie ongi był obóz koncentracyjny... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Do 13 września 1944 r. Jaślo było podobnie jak i inne okupowane miasta polskie...

WYJEZDZAJAC

Wygrana zdążyła odebrać po powrocie. Nie zapomnij wstąpić do Kolektu... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Rowerzy polskiej produkcji na raty

Ratalna sprzedaż rowerów krajowej produkcji przybrała... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Opuszczane Jaślo z matymi woskami. Gestapo nagliło wyśledzonych... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Tymczasem 16 września Jaślo zostało podpalone. Już w 3 dni po ewakuacji miasta, ogniste jezory...

Miasto powstało w XV w. miasto, które sobie specjalnie upodobał i rozbudował król Jan Kazimierz...

Podobnie, jak zniszczenie stolicy nie odstraszyło jej mieszkańców... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Przedstawiając się do Kromna, Rymanowa, Białobrzegów czy Zerecina... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Część ludności polecała na zachod. Zresztą nie tylko w Jaślu, lecz z całego woj. przeszedł się na Ziemię Odyskane... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Jaślo w roku 1948 w naszym już nie przypomina Jaśla z roku 1945. Usunęliście gruzów z jezdnii i chodni...

Tam, gdzie przed wojną stał piękny, nowoczesny gmach, w którym mieścił się Bank Narodowy... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Szkoly ulokowały się chwilowo w barakach. Barak przytulili również dworce kolejowy... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Jaślenie nie białda, nie narzekają, lecz pracują i budują. Główna ulica, Kociusiński, ożywił się rzedem nowo-wybudowanych domów... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

— Odbudowane Jaślo będzie piękniejsze niż Jaślo przedwojenne — twierdzi jego mieszkańcy. I kto wie, czy nie mają racji... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

WSPOMNIENIE TRZEBIENI Wracamy z Jaśla do Kromna, wzdłuż linii frontu, już po zachodzie słońca... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Trzebnie. Opowiadają o nim okolni mieszkańcy, w których pamięci pozostały na zawsze widmowe postacie wpiętych tam jeźców radiotelegraficznych... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Bo Trzebnie były obozem śmierci. Jeźdźców, skazanych na śmierć głodową, zmuszono do pracy ponad siły... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

To wszystko należy już na szczęście do przeszłości. Baraki usunęto. Złóż datkę na R.T.P.D... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Światline ogniki na wieżach wiertniczych raa jeszcze wyświecają się z mroku nocy... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

— Fotok odbudował się już kompletnie. Wywurza się on stale na pierwsze miejsce... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

„Kibice odeszli. Zostali prawdziwi wiertacze” — twierdzi kierownik Fotoku... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Ale ci „prawdziwi” wiertacze chociaż swa prace i umieją staletnie pracować... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Stefana Ostęska

Wznowienie postępowania dowodowego w sprawie aferzysty ks. Łowińskiego

W sprawie oskarżonego o nadużycia gospodarcze ks. Antoniego Łowińskiego, Sąd uznając, że zebrany materiał dowodowy nie jest kompletny... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

artykułów budowlanych wymienionych w akcie oskarżenia. Wniosek obrony o swobodnie z areztu oskarżonego został oddalony... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Międzynarodowy Konkurs „Filmu Polskiego” na nowelę o Fryderyku Chopinie

Setna rocznica zgonu Fryderyka Chopina, przypadająca w roku 1949, stwarza niezwykłą dla Polski okazję akcji propagandowo-kulturalnej... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

W konkursie może wziąć udział każdy, a przede wszystkim — pisarze, muzycy i wiedełcy Chopina... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Różnow zwiększył dostawę energii w związku z powodzią podkarpacką

W związku ze spiętrzeniem rzek w południowej Polsce, pod dnia 6 czerwca... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

ca elektrownia różnowska zaczęła pracować przy pełnym obciążeniu... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Stonice zwyciężyło deszcz

Wczoraj większa część kraju miała słoneczną pogodę. Najdalej było w Gorzowie — 27 stopni, potem w Zielonej Górze — 26 stopni... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

Wody spiętrzone przez elektrownię różnowską dostarczają obecnie mocy 41 tys. kilowatów, przez co zaszcudza się dziennie ok. 1.000 ton węgla... Wiertacze pozostali, kibice odeszli...

1798-1948

W 150 ROCZNICĘ URODZIN POETY

NARODOWE WYDANIE DZIEŁ ADAMA MICKIEWICZA

pod wysokim protektoratem Prezydenta R. P. Bolesława Bieruta, na mocy uchwały Krajowej Rady Narodowej z dn. 5.V.1945 r., na zlecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „CZYTELNIK” ogłasza

PRZEDPŁATĘ

na Narodowe Wydanie Dzieł Adama Mickiewicza

obejmujące w 15-tu tomach, w 4-ch seriach całość spuścizny duchowej Poety.

Tekst krytyczny opracowany na zlecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki staraniem Komitetu Redakcyjnego pod przewodnictwem Leona Płoszewskiego. Wydanie na papierze bezdrzewnym, w okładce półsztywnej.

WARUNKI PRZEDPŁATY SERII PIERWSZEJ

obejmującej całość twórczości poetyckiej Adama Mickiewicza

w 4-ch tomach, o łącznej objętości 1700 stron, w nakładzie 100 tysięcy egzemplarzy

- 1. Wszystkie 4 tomy serii pierwszej ukazać się jednocześnie w dniu 15 listopada b.r. i będą wysyłane zamawiającym w kolejności zgłoszeń. 2. Cena czterech tomów stanowiących serię pierwszą wynosi w przedpłacie łącznie 800 zł... 3. Zamawiający wypełnia deklarację, w której zobowiązuje się do uiszczania całej należności w terminach przewidzianych i przez siebie wybranych i przesyła ją pod adresem: „CZYTELNIK”, INSTYTUT WYDAWNICZY, WARSZAWA, ul. DASZYŃSKIEGO 14.

„CZYTELNIK”, INSTYTUT WYDAWNICZY, WARSZAWA, ul. DASZYŃSKIEGO 14.

- 4. Zgłoszenie przedpłaty na serię pierwszą nie pociąga za sobą obowiązku zamawiania dalszych serii. Natomiast zamawiającym serię pierwszą będą przysługowały przywileje przy seriach następnych.

Dokładne warunki i terminy ukazywania się serii dalszych będą podane w osobnych ogłoszeniach i prospektach.

